

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z GEOGRAFII DLA KLASY 7 SZKOŁY PODSTAWOWEJ

Oparte na Programie nauczania geografii w szkole podstawowej - Planeta Nowa autorstwa Ewy Marii Tuz i Barbary Dziedzic; Edycja 2024

Wymagania na poszczególne oceny

na ocenę dopuszczającą

na ocenę dostateczną

na ocenę dobrą

na ocenę bardzo dobrą

na ocenę celującą

1. Środowisko przyrodnicze Polski

Uczeń:

- podaje podstawowe cechy położenia geograficznego i obszaru Polski oraz wymienia kraje sąsiadujące
- podaje podstawowe pojęcia geologiczne, wydarzenia oraz formy polodowcowe
- wymienia pasy rzeźby terenu oraz główne rodzaje skał
- definiuje pojęcia meteorologiczne i podaje podstawowe cechy klimatu oraz czynniki kształtujące temperaturę i opady
- wyjaśnia pojęcia hydrograficzne i wskazuje główne rzeki Polski
- podaje definicję powodzi i wymienia jej przyczyny
- określa położenie Bałtyku i wymienia jego cechy fizyczne
- definiuje glebę, wymienia czynniki glebotwórcze i typy gleb
- wyjaśnia lesistość, wymienia rodzaje lasów i parki narodowe

Uczeń:

- omawia położenie Europy i Polski, przebieg granic oraz opisaną granicę z Azją
- odczytuje współrzędne geograficzne punktów na mapie
- omawia powstanie gór, procesy zlodowaceń oraz formy polodowcowe
- dokonuje podziału surowców mineralnych i podaje cechy klimatu Polski
- rozpoznaje typy ujść rzecznych, opisuje powódź i wskazuje zagrożone obszary
- charakteryzuje wybrane cechy fizyczno-geograficzne i przyrodnicze Morza Bałtyckiego
- opisuje rozmieszczenie gleb, strukturę lasów oraz przykłady form ochrony przyrody w Polsce i regionie

Uczeń:

- oblicza rozciągłość południkową i równoleżnikową Europy i Polski
- charakteryzuje dzieje Ziemi, typy genetyczne gór, lodowce i surowce mineralne Polski
- omawia rzeźbotwórczą działalność lądolodu i ukształtowanie powierzchni
- charakteryzuje klimat Europy i Polski, odczytuje klimatogramy i wyjaśnia wiatry lokalne
- wskazuje największe zbiorniki sztuczne, omawia jeziora, powódzie i metody ochrony
- omawia działalność Bałtyku i procesy glebotwórcze
- wyróżnia cechy typów gleb, opisuje typy lasów i unikalne obiekty przyrodnicze chronione w Polsce

Uczeń:

- rozróżnia konsekwencje położenia geograficznego i politycznego Polski
- charakteryzuje jednostki geologiczne, powstawanie lodowców, czynniki rzeźbotwórcze oraz rozpoznaje główne skały
- wykazuje pasowość rzeźby terenu Polski
- przedstawia gospodarcze wykorzystanie surowców oraz rozkład temperatury i opadów
- przedstawia zmiany klimatu, asymetrię dorzeczy, walory Wisły i Odry oraz cechy wybrzeży Bałtyku
- ocenia przydatność rolniczą gleb i rolę parków narodowych

Uczeń:

- wykazuje konsekwencje rozciągłości Polski i Europy oraz zależności między zlodowaceniami/ruchami górotwórczymi a ukształtowaniem terenu
- ocenia wpływ górnictwa, wylesiania i regulacji rzek na środowisko oraz wezbrania i powodzie
- wykazuje wpływ zmienności pogody na gospodarkę oraz prezentuje informacje z prognozowania pogody
- ocenia znaczenie gospodarcze rzek i jezior, wskazuje źródła zanieczyszczeń Bałtyku
- ocenia przydatność lasów, argumentuje potrzebę ochrony przyrody i planuje wycieczkę krajoznawczą

Wymagania na poszczególne oceny

na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą	na ocenę celującą
2. Ludność i urbanizacja w Polsce				
Uczeń: - wskazuje województwa i ich stolice na mapie - wyjaśnia pojęcia demograficzne (przyrost naturalny, wyż/niż demograficzny, piramida wieku, średnia długość życia) - definiuje pojęcia dotyczące migracji (emigracja, imigracja, saldo migracji, przyrost rzeczywisty) - wymienia przyczyny i kierunki migracji oraz główne skupiska Polonii - podaje definicje i wskaźniki dotyczące urbanizacji, aglomeracji oraz funkcji miast - wymienia największe miasta Polski i przyczyny zaludniania/wyludniania obszarów	Uczeń: - przedstawia zmiany liczby ludności i przyrostu naturalnego w Polsce po II wojnie światowej - wyjaśnia gęstość zaludnienia oraz ekonomiczne grupy wieku - podaje cechy migracji wewnętrznych, przyczyny migracji zagranicznych i charakteryzuje mniejszości narodowe - przyczyna przyczyny rozwoju miast oraz porównuje wskaźnik urbanizacji z innymi krajami - omawia zmiany liczby ludności w strefach podmiejskich dużych aglomeracji	Uczeń: - omawia zmiany na mapie politycznej Europy oraz oblicza przyrost naturalny i gęstość zaludnienia - porównuje grupy wiekowe na podstawie piramidy wieku i płci - wskazuje gminy o znacznym spadku liczby ludności i analizuje saldo migracji - przedstawia strukturę narodowościową Polski na tle Europy - charakteryzuje funkcje miast i odróżnia aglomerację od policentrycznej	Uczeń: - omawia podział administracyjny Polski i uwarunkowania przyrostu naturalnego - analizuje czynniki wpływające na rozmieszczenie ludności oraz piramidę wieku i płci - oblicza przyrost rzeczywisty i jego współczynnik oraz opisuje skutki migracji wewnętrznych i zagranicznych - przedstawia strukturę wyznaniową i zatrudnienia w Polsce - omawia skutki urbanizacji oraz zmiany w zagospodarowaniu stref podmiejskich	Uczeń: - analizuje ekonomiczne skutki niskiego przyrostu naturalnego i starzenia się społeczeństwa - analizuje skutki nierównomiernego rozmieszczenia ludności oraz wpływ procesów migracyjnych na strukturę demograficzną wsi - omawia problemy mniejszości narodowych oraz powojenne zmiany w procesie urbanizacji - wykazuje związki między rozwojem dużych miast a zmianami w przestrzeni i strukturze demograficznej stref podmiejskich
3. Rolnictwo i przemysł Polski				
Uczeń: - wymienia przyrodnicze i pozaprzyrodnicze warunki rozwoju rolnictwa oraz regiony rolnicze - definiuje plon, zbiór, areal, chów, pogłowie i wskazuje główne uprawy oraz zwierzęta gospodarskie - dokonuje podziału przemysłu na sekcje i działy oraz wymienia jego funkcje - wskazuje różnice między gospodarką rynkową a centralnie sterowaną - wymienia źródła energii, typy elektrowni oraz lokalizuje największe z nich	Uczeń: - opisuje warunki rozwoju rolnictwa oraz znaczenie gospodarcze upraw i chowu - prezentuje strukturę użytków, gospodarstw rolnych oraz upraw na podstawie danych statystycznych - omawia cechy i przyczyny zmian w strukturze polskiego przemysłu - charakteryzuje gospodarkę Polski przed 1989 rokiem i po nim - lokalizuje na mapie różne rodzaje elektrowni oraz podaje przyczyny rozwoju OZE	Uczeń: - charakteryzuje rolnictwo i przemysł jako sektory gospodarki - opisuje regiony rolnicze o najlepszych warunkach oraz analizuje strukturę chowu - przedstawia strukturę użytkowania ziemi w Polsce na tle Europy - omawia rozmieszczenie przemysłu oraz strukturę zatrudnienia w konurbacji katowickiej i aglomeracji łódzkiej - porównuje strukturę produkcji energii elektrycznej w Polsce i innych krajach	Uczeń: - omawia poziom mechanizacji i chemizacji rolnictwa oraz czynniki rozmieszczenia upraw - porównuje produkcję roślinną i zwierzęcą Polski na tle Europy - analizuje przyczyny i skutki restrukturyzacji przemysłu oraz zmiany w produkcji po 1989 roku - wymienia korzyści z OZE i wyjaśnia wpływ warunków pozaprzyrodniczych na ich wykorzystanie	Uczeń: - przedstawia korzyści dla rolnictwa wynikające z członkostwa w UE i analizuje zmiany pogłowia zwierząt - wykazuje wpływ przemian gospodarczych po 1998 r. na strukturę zatrudnienia - analizuje warunki sprzyjające lub ograniczające produkcję energii ze źródeł odnawialnych i nieodnawialnych

Wymagania na poszczególne oceny

na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą	na ocenę celującą
4. Usługi w Polsce				
Uczeń: - definiuje pojęcia: komunikacja, transport, łączność, spedycja, centra logistyczne - wskazuje na mapie polskie porty morskie i lotnicze - wyjaśnia pojęcia: eksport, import, bilans handlu zagranicznego oraz wskazuje partnerów handlowych - definiuje pojęcia turystyczne oraz wskazuje regiony i atrakcje turystyczne w Polsce	Uczeń: - omawia zróżnicowanie usług oraz gęstość dróg kołowych i kolejowych - przedstawia stan morskiej floty transportowej oraz przyczyny niskiego salda bilansu handlowego - wskazuje towary dominujące w handlu zagranicznym i polskie obiekty na liście UNESCO - omawia czynniki rozwoju turystyki	Uczeń: - charakteryzuje usługi jako sektor gospodarki oraz rolę transportu w przewozach pasażerów i ładunków - omawia ruch pasażerski w portach lotniczych i podaje przyczyny nierównomiernego dostępu do łączności - charakteryzuje walory turystyczne Polski i wskazuje na mapie lokalizację głównych atrakcji wybrzeża Bałtyku i Małopolski	Uczeń: - wyjaśnia przyczyny zróżnicowania sieci transportowej i prezentuje problemy transportu wodnego i lotniczego - ocenia znaczenie handlu zagranicznego dla gospodarki - analizuje opłacalność i dane statystyczne dotyczące turystyki w Polsce - określa wpływ walorów przyrodniczych i kulturowych na rozwój turystyki wybranych regionów	Uczeń: - wykazuje związki między transportem morskim a lokalizacją przemysłu i usług - podaje przykłady międzynarodowych sukcesów polskich firm - ocenia poziom rozwoju turystyki zagranicznej w Polsce na tle Europy - omawia zmiany kierunków wymiany międzynarodowej Polski
5. Mój region i moja mała ojczyzna				
Uczeń: - definiuje region i małą ojczyznę oraz wskazuje ich położenie na mapie - wymienia walory przyrodnicze i kulturowe swojego regionu oraz małej ojczyzny - przedstawia źródła informacji o małej ojczyźnie	Uczeń: - podaje główne cechy środowiska przyrodniczego i gospodarki regionu na podstawie map i danych - określa obszar małej ojczyzny w wymiarze lokalnym i rozpoznaje jej atrakcyjne obiekty w terenie	Uczeń: - wyjaśnia uwarunkowania zróżnicowania środowiska przyrodniczego i analizuje genezę rzeźby terenu regionu - prezentuje cechy gospodarki regionu oraz historię małej ojczyzny	Uczeń: - przedstawia w dowolnej formie walory przyrodnicze i kulturowe regionu oraz atrakcyjność małej ojczyzny - opisuje i prezentuje walory środowiska geograficznego własnej miejscowości	Uczeń: - projektuje trasę wycieczki krajoznawczej po regionie i małej ojczyźnie - wykazuje na podstawie obserwacji terenowych zależności między elementami środowiska - projektuje działania służące zachowaniu walorów środowiska i poprawie życia lokalnego - podaje przykłady międzynarodowych osiągnięć Polaków